

Nr 163

Av herr Nilsson i Bästekille m. fl., om vidgad möjlighet för trädgårdsföretagare att erhålla lånegaranti för rationalisering.

Enligt kk angående statligt stöd till trädgårdsnäringsens rationalisering den 3 juni 1955 (nr 354) begränsas möjligheterna för lantbruksstyrelsen att lämna lånegaranti till andra än redan existerande företag som har — förutom tillfällig arbetskraft — allenast en helårsanställd arbetare. I den utredning som låg till grund för proposition nr 104 till 1955 års riksdag angående stödet till trädgårdsnäringsen framhöll lantbruksstyrelsen att med mindre företag borde avses sådana med två helårsanställda arbetare. Även i motioner väckta i anledning av propositionen framhölls betydelsen av att inte begränsa stödåtgärderna i alltför hög grad. I motion nr 557 i andra kammaren anfördes exempelvis följande:

Den stigande levnadsstandarden medför ökade behov av trädgårdsprodukter. Utvecklingen inom denna sektor av livsmedelsproduktionen torde därför gå mot en ständigt stigande efterfrågan. Ur såväl producent- som konsumentsynpunkt är det följaktligen av intresse att lånegaranti kan erhållas även vid nyetablering. Vad därefter gäller gränsen vid de mindre företagen så kan detta vara motiverat av sociala skäl men inte av önskemålet om att i första hand främja rationaliseringen. De största rationaliseringsvinsterna erhålles av naturliga skäl vid de större företagen. Innehavarna av dessa bör därför innefattas i den föreslagna lånegarantien. Den knappa kreditramen gör det angeläget att hjälpen sätts in där den gör den största nyttan.

Erfarenheterna som vunnits sedan 1955 ger enligt vår mening belägg för den tidigare framförda meningen att rationaliseringslånen bör utgå utan inskränkning till viss storleksgrupp samt vid nyetablering. I skrivelse den 16 augusti 1957 hemställer också lantbruksstyrelsen att lånegaranti må beviljas trädgårdsföretag oavsett storleksordning. Då den anvisade bidragsramen — 2 000 000 kr. — inte helt har utnyttjats antas den föreslagna ändringen i kungörelsen kunna genomföras utan höjning av beloppet. Styrelsen anför vidare att de medelstora och större företagen har väl så goda förutsättningar som de mindre att tillgodogöra sig rationaliseringens fördelar, vilket bör beaktas med hänsyn till den allt mer hårdnande konkurrensen med utlandet. En utvidgning av möjligheterna att erhålla lånegaranti torde vara till uppenbar fördel för hela trädgårdsnäringsen, och några risker för att de mindre företagen därigenom skulle åsidosättas synes oss inte före-

ligga. Ett ytterligare skäl för en ändring av kungörelsen är att en likformighet då skulle ernås med vad som i motsvarande fall gäller för lånegaranti till inre rationalisering inom jordbruket (kk 1948 nr 342).

Departementschefen anser sig emellertid inte kunna biträda framställningen om en ändring av kungörelsen angående statligt stöd till trädgårdsnäringsens rationalisering på grund av att en utredning angående trädgårdsnäringsens problem torde komma att tillsättas. Enligt vår mening bör den ändring varom här är fråga ske oavsett departementschefens planer på att tillsätta en utredning. Den av oss föreslagna ändringen medför nämligen omedelbara fördelar utan att på något sätt binda en kommande utredning.

Med stöd av ovanstående hemställes,

att riksdagen måtte medgiva att statlig kreditgaranti till trädgårdsnäringsens rationalisering må lämnas till enskild person eller sammanslutning, som äger eller brukar anläggning för yrkesmässig produktion av trädgårdsprodukter eller för musttillverkning oavsett anläggningens omfattning.

Stockholm den 24 januari 1958

Jöns Nilsson

i Bästekille

Carl Eric Hedin

Gösta Darlin

Lennart Stiernstedt